

Hannu Allonen

Oli ennen Tikkamanni, Tikkamannilta Lindemanni

Sukukirja Jämsän ja Korpilahden Lindemaneista

Oli ennen Tikkamanni, Tikkamannilta
Lindemanni

Hannu Allonen

Oli ennen Tikkamanni, Tikkamannilta
Lindemanni. Sukukirja Jämsän ja Korpilahden
Lindemaneista

Mickel Jöransson Tikkasen ja Sofian jälkipolvia Jyväskylän Tikkamannilasta

Tulostettu Sukujutut ohjelmalla (ATK-palvelu Luhtasaari, Seinäjoki)

© 2018 Hannu Allonen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-568-421-9

Sisällysluettelo

ESIPUHE.....	6
SEURAKUNNAT JA KUNNAT	7
JYVÄSKYLÄ JA LAUKAA	7
JÄMSÄ.....	7
KORPILAHTI.....	7
TIKKAMANNILAN ASUKKAAT	8
TUNNETTUJA ”SERKKUJA”	9
MARIA HERMANDOTTERIN ESIVANHEMMAT	10
LISA MATSDOTTERIN ESIVANHEMMAT	12
WILHELMINA NIKLASDOTTER LINDEMANIN ESIVANHEMMAT	17
MICKEL JÖRANSSON TIKKAMANNISEN JA SOFIAN JÄLKIPOLVET	22
MICKEL JÖRANSSONIN SUKUPUU, 5 POLVEA.....	22
SUKUTAUTUT	24
HENKILÖLUETTELO	150
LÄHDEVIITTEET.....	168

Esipuhe

Sain tasan kaksi vuotta sitten valmiiksi äitini äidin Niemisten sukua käsittelevän kirjan ”Mustaniemen suku”. Kun olin päässyt sukututkimuksessa sopivaan vauhtiin, päätin jatkaa työtä selvittämällä äitini isän Oskari Uutelan (Lindeman) sukua. Tämä osoittautuikin yllättävän laajaksi, osittain siitä syystä että lähdin liikkeelle useita sukupolvia vanhemmista esi-isistä.

Jokaisella ihmisellä on syntymiseen vaadittavat isä ja äiti, ja näillä edelleen kullakin kaksi vanhempaa. Kahdeksannen sukupolven kohdalla näitä esivanhempia olisi kaikkiaan 256. Valitettavasti suurimmasta osasta tiedot ovat hävinneet. Jokaisen heistä voisi sanoa olevan sukumme esi-isä tai -äiti. Tähän sukukirjaan valitsin esi-isäksi 8. sukupolven isoisäni Mickel Jöransson Tikkasen. Hänen jälkeläisensä asuttivat Tikkamannilan taloa yli sadan vuoden ajan, joten sitä voi pitää yhtenä suvun kantatilana. Matkan varrella esivanhempiin liittyi jälkeläisiä muista vanhoista suvuista, joista sukupuutietoja on jäljitettävissä. Näitä ovat korpilahtelaiset Hurttia, ja Raidanlahti, savolainen Hytönen ja Puttonen sekä myös Uumajasta Suomeen tullut Sursillien suku. Näitä esivanhempien tauluja on kirjan alkuosassa.

Kirjan tiedot on kerätty kirkonkirjoista 1700-1800 -lukujen osalta. Sitä uudemmat tiedot ovat peräisin aiemmista sukukirjoista, jotka on mainittu lähdeluettelossa, virkatodistuksista sekä elossa olevilta sukulaisilta ja henkilöiltä itseltään

Tikkamannisen sukunimi hävisi suvustamme, kun esi-isämme muuttivat pois Tikkamannilan talosta 1800-luvun alussa. Sukunimi Lindeman ilmaantui käyttöön kun Johan Mickelsson muutti Jyväskylän Alakylän Haapalahdesta Korpilahden Hyrkkölän Reivilään 1861. Korpilahden rippikirjassa käytetään nimeä Lindeman. Veli Adolf Mickelsson muutti Korpilahden Puolakan Holmasta Jämsään Rajalan torppaan 1875. Muuttokirjassa hänellä on ensimmäistä kertaa nimi Lindeman. Sisar Carolina ei käyttänyt sukunimeä.

Olen tässä sukukirjassa käyttänyt henkilöiden nimistä sitä muotoa, joka on kirjattu kirkonkirjoihin, ensisijaisesti syntyneiden luetteloihin. Joissakin sukututkimustiedostoissa käytetään suomennettuja muotoja. Esivanhempien tauluissa näkyvät suomennetut nimet ovat siten peräisin muiden tutkijoiden tiedoista, pääasiassa Geni.com tietojärjestelmästä, enkä ole niiden tietojen oikeellisuutta itse tutkinut.

Monet henkilöt ovat auttaneet merkittävästi tämän kirjan syntymisessä. Marja-Leena Juvén on tutkinut useita Lindeman-suvun haaroja ja antoi tietojaan käyttööni. Marja-Liisa Kolula oli ehtymätön tietolähde selvitellessäni Emil Lindemanin jälkeläisiä. Heidän lisäksi kiitokset kuuluvat monille suvun jäsenille, jotka ovat auttaneet kirjan syntymistä kokoamalla tietoja omasta perhepiiristään ja lähisuvusta.

Turussa 9.11.2017

Seurakunnat ja Kunnat

Jyväskylä ja Laukaa

Laukaan seurakunta oli olemassa jo vuodesta 1593 itsenäistyttyään Rautalammin seurakunnasta. Jyväskylän kappeliseurakunta muodostettiin 1693, ja kaupungin perustamisen jälkeen erotettiin kaupunkiseurakunta 1875. Tämän kirjan piirissä olevia esivanhempia asui Jyväskylän ja Laukaan rajaseudulla, ja joidenkin asuinpaikka vaihtoi seurakuntaa ja siten historiatiedot kirkonkirjoja ilman että asukkaat muuttivat. Vanhimmat kirkonkirjat alkavat Laukaassa vuodesta 1726 ja Jyväskylässä vuodesta 1752.

Jämsä

Jämsän seurakunta on eronnut Sysmästä jo ennen 1500-lukua. Se kattoi nykyisen Korpilahden ja Muuramen alueet, kunnes Vanhan Korpilahden kappeliseurakunta muodostettiin 1691 ja itsenäinen seurakunta 1872. Vanhimmat kirkonkirjat Jämsästä ovat vuodelta 1726.

Korpilahti

Vanhimmat Kirkonkirjat Korpilahdelta alkavat vuodesta 1756. Sitä vanhemmat arkistot tuhoutuivat 1871 uppoamalla Päijänteeseen, kun niitä siirrettiin veneellä itäpuolella Oittilan kylässä sijainneesta Mutasen pappilasta uuteen kirkonkylän pappilaan.

Korpilahdella on muutamia erikoisuuksia sukututkimuksen kannalta. Rajanveto Jämsän ja Korpilahden välillä oli sekava. Useat Särkijoella ja Puolakalla sijainneet talot ja niiden torpat olivat perua jämsäläisistä kantatiloista, ja niin niiden asukkaat kirjautuivat Jämsän kirkonkirjoihin, vaikka sijaitsivat keskellä korpilahtelaista asutusta. Toinen monimutkaisuus liittyy läänijakoon. Vuoteen 1870 saakka Korpilahden Päijänteen länsipuoliset alueet kuuluivat Hämeen lääniin ja itäpuoliset kylät, esimerkiksi nykyiset Oittila ja Putkilahti, Kymenkartanon, myöhemmin Mikkelin lääniin. Eri läänien asukkaat kirjattiin omiin kirkonkirjoihinsa. Vuodesta 1870 alkaen koko pitäjä kuului Hämeen lääniin ja asukkaat löytyvät yksistä kirjoista.

Tikkamannilan asukkaat

Tikkamannilan rälssitila muodostui 1500-luvun lopulla ja joutui Horn-suvun läänitykseksi. Tila sijaitsi silloisen Laukaan Saarijärven kylässä ja siirtyi Jyväskylän kappelin yhteyteen. Nykyisin tilan alue tunnetaan Tikkakoskena (Berndtson 1965).

Joensuun vapaaherra Klaus Kristerinpoika Hornin kuoltua tilan omistajana oli tämän leski, Kristina Krumme. Omistajat eivät koskaan asuneet tilalla, vaan sitä hoiti lampuoti Eerik Manninen. Omistus siirtyi sitten Krister Klausinpoika Hornille ja seuraavaksi tämän pojalle Mauritzille. Valtaneuvos Lauritsa Creutz hankki tilan omistukseensa 1600-luvun alussa. Tila siirtyi kruunulle, takaisin Creutzin perillisille, ja taas kruunulle. Savolaiset Manniset viljelivät tilaa. Aikanaan tuli mahdolliseksi myös talonpoikien omistaa rälssitiloja, ja Laukaan rälssitilat siirtyivät heidän omistukseensa. Tikkamannila oli aluksi Mannisen suvun hallussa.

Taloon tuli vuonna 1701 savolaiseen sukuun kuuluva Mickel Jöransson Tikkanen. Alkuun talon isäntinä Mikon ohella mainitaan Erik ja Johan Manninen. Vuodesta 1712 käytetään talosta nimeä Tikkamanninen. 1727-1729 isäntänä oli Mats Mickelsson, Tila jakautui veljesten kesken kahtia 1753, ja kantatalo siirtyi nimismies Henrik Limatiuksen omistukseen, mutta toista taloa hallitsivat jatkuvasti Tikkamanniset. Vuosina 1761-1769 isäntänä oli Mickel Mickelsson, ja 1771-1775 Mats Mickelsson. Tietoja puuttuu välillä, mutta 1791 isäntänä mainitaan jälleen Mickel Mickelsson ja 1792-1799 Mats Mickelsson. 1801 isäntänä jälleen Mickel Mickelsson, ja 1802-1809 Johan Michelsson.

Isännyys vaihtui siis usein. Useita veljesten perheitä asui Tikkamannilan talon piirissä, eikä omistajuus ilmene kirkonkirjoista. Isäntäluetteloiden ”isäntä” merkitsee henkilöä, joka maksoi tilan kruununverot, joten on mahdollista että suvun perheet maksoivat tilan verot vuorotellen. Petter Matssonin kuollessa 1818 ilmeisen velkaisena hänen lapsensa olivat alaikäisiä, ja heille nimettiin holhoojat. Omistussuhteet muuttuivat, ja sekä Petterin veli Mickel Matsson että Petterin poika Mickel Pettersson muuttivat pois Tikkamannilasta vuoden 1827 paikkeilla. Tosin sukua löytyy myöhemminkin torppareina, itsellisinä, renkeinä ja piikoina Tikkamannilan tiluksille muodostuneista torpista.

Nimien merkintä kirkonkirjoihin vaihteli. Tilan nimenä esiintyy Tikkanen, Manninen, Tikkamanninen, Tikkamannila. Kantaisä Mickel Jöransson Tikkanen (vanhimmassa rippikirjamerkinnässä Tickain) tuli Savosta, jossa käytettiin sukunimiä. Hänenkin sukunimensä hävisi Laukaalaisessa nimikäytännössä, ja kirkonkirjoissa käytettiin vain patronyymejä. Eikirkollisissa lähteissä, kuten käräjäpöytäkirjat ja perukirjat esiintyy ainakin 1800-luvun alussa talon nimen mukainen ”sukunimi”, joka siis vaihtui jos henkilö muutti toiseen taloon. Olen tässä kirjassa käyttänyt talon nimenä Tikkamannila ja sukunimenä Tikkamanninen niille, jotka syntyivät ja asuivat tilalla.

Tunnettuja ”serkkuja”

Sukulaisuussuhde on ilmoitettu kirjoittajasta ja on sama kaikilla polven IX sukulaisilla.

Acté Aino, oopperalaulaja 1876-1944. Sukulaisuus isoisän 10. serkku. Yhteiset esi-isät Östen Eriksson Sursill ja Magdalena Eriksdotter s. 1530-luvulla

Aho Juhani, kirjailija 1861-1921. Sukulaisuus isoisän isoisän 7. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Henrici Limingius ja Christina Östensdotter Sursill s. 1560-luvulla.

Blomstedt Väinö, taidemaalari kuvittaja, piirtäjä ja tekstiilitaiteilija 1871-1947. Sukulaisuus isoisän 6. serkku. Yhteiset esivanhemmat Arvid Johansson Rothovius ja Katarina Johansdotter Walstenius s. 1615.

Ehrnrooth Adolf, kenraali 1905-2004. Sukulaisuus 11. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Henrici Limingius ja Christina Östensdotter Sursill s. 1560-luvulla.

Kianto Ilmari, kirjailija 1874-1970. Sukulaisuus isoisän 9. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Henrici Limingius ja Christina Östensdotter Sursill s. 1560-luvulla.

Mannerheim Carl Gustaf, Suomen 6. presidentti 1867-1951. Sukulaisuus isoisän isän 6. serkku. Yhteinen esi-isä Henricus Laurentii Lithovius 1535-1615.

Palo Tauno, näyttelijä 1908-1982. Sukulaisuus isoisän 11. serkku. Yhteinen esi-isä Erik Ångerman Sursill s. n. 1480.

Pöysti Lasse, näyttelijä 1927-. Sukulaisuus 16. serkku. Yhteinen esi-isä Nils Olofsson Tawast 1355-1433.

Sibelius Jean, säveltäjä 1865-1957. Sukulaisuus isoisän 8. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Petri Walstenius ja Anna Johansdotter Lithovius s. 1595

Ståhlberg Kaarlo Juho, Suomen 1. presidentti 1865-1952. Sukulaisuus isoisän isän 8. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Henrici Limingius ja Christina Östensdotter Sursill s. 1560-luvulla.

Topelius Sakari, kirjailija 1818-1898. Sukulaisuus isoisän isoisän äidin 6. serkku. Yhteiset esivanhemmat Johannes Henrici Limingius ja Christina Östensdotter Sursill s. 1560-luvulla.

Maria Hermansdotterin esivanhemmat

TAULU MH 1

1. Maria Hermansdotter, s. 31.7. 1794 Jyväskylä, k. 4.3. 1855 Jyväskylän msrk, kuolinsyy pistos. Syntymäkoti Mannila. Mennessään naimisiin Mikon kanssa Maria oli saharengin leski Kortajärveltä. Kuolinkoti Haapalahti. Vanhemmat taulusta MH 2 Herman Andersson Pelander ja Elisabet Andersdotter Hytönen.

1. puoliso: 26.6. 1815 Jyväskylän msrk **Israel Isacsson**, saharenki, k. 25.6. 1819 Jyväskylän msrk. Kuolinkoti Haapakoski.

Lapset:

Salomon, s. 8.12. 1814 Jyväskylän msrk

Eva Christina, s. 7.12. 1816 Jyväskylän msrk, k. 1841

Elisabeth, s. 22.12. 1818 Jyväskylän msrk

Lapset:

Maria, 28, s. 28.2. 1823 Jyväskylän msrk

2. puoliso: 6.1. 1829 Jyväskylä msrk **Mickel Pettersson**, s. 2.11. 1803 Jyväskylä msrk, k. 11.10. 1862 Jyväskylä msrk. Syntymäkoti Tikkamannila. Vanhemmat Petter Matsson Tikkamanninen ja Lisa Mattsdotter.

Lisa muutti Alakylän Oksalaan itselliseksi.

Lapset:

Carolina, s. 29.9. 1829 Jyväskylän msrk, k. 17.8. 1899 Kirvu

Adolf, torppari, s. 31.10. 1832 Jyväskylän msrk, k. 3.11. 1883 Jämsä

Johan, torppari, s. 7.8. 1837 Jyväskylä msrk, k. 13.11. 1916 Korpilahti

TAULU MH 2

2. Herman Andersson Pelander, torppari, s. 1764 Hollola, k. 20.5. 1805 Jyväskylä, kuolinsyy vesipöhöttymä. Syntymäkoti Hollolan Säyringelä. Hermanin isä kuoli tämän ollessa 8-vuotias. Herman oli oppipoikana muurarimestari Eric Grönroosilla Hollolan Paimelassa jo ennen ripille pääsyä, ja vv. 1781-1783 puusepänooppilaana mestari Enoch Fagerholmin luona Hämeenlinnassa. Asui Keljon Sysmäläisessä 1784-86, jolloin mainitaan olleen nikkari. Kuolinsyy vesipöhö (wattusot). Kuolinmerkinnässä iäksi sanotaan 51, josta laskettu syntymävuosi olisi 1754.

Kirjattu Sysmän komppanian Vaasan läänin ruotujen nr 17 ja nro 18 (Vehniä, Kortajärvi) reserviläiseksi 12.4.1790. Sotilasrullan mukaan syntynyt Hämeessä, ikä 28 (v. 1794), naimisissa, pituus 5 jalkaa 7 tuumaa (166 cm). Poistettiin pahantapaisena (vanartig) 15.4.1794. Vanhemmat taulusta MH 3 Anders Mattsson Peislander ja Anna Jöransdotter.

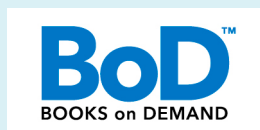
Puoliso: 5.7. 1786 Jyväskylän msrk **Elisabet Andersdotter Hytönen**, *Taulusta MH 4*, s. 29.11. 1764 Laukaa, k. 21.1. 1809 Jyväskylän msrk, kuolinsyy rötfeber. Syntymäkoti Laukaan Niemelä. Vanhemmat taulusta MH 4 Anders Ericsson Hytönen ja Sophia Thomasdotter Jemsenia.

Vihkimerkinnässä poikamies Herman ja piika Lisa. 1786-1792 Cajolassa. 1792 alkaen Mannisen Haapalahden torppareina.

Lapset:

Sophia, s. 12.3. 1787 Jyväskylä, k. 13.9. 1857 Jyväskylä

Elisabeth, piika, s. 27.8. 1791 Jyväskylä, k. 14.3. 1842 Jyväskylä msrk

www.bod.fi